Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Zarębska
dnia 15 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA NR SO III.410.138.2025

III SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KIELCACH

z dnia 15 grudnia 2025 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Łagów na 2026 rok.

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) III Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Agnieszka Zarębska

Członkowie: Monika Dębowska-Sołtyk

Monika Różycka

opiniuje pozytywnie projekt uchwały budżetowej Gminy Łagów na 2026 rok z uwagami zawartymi w treści uzasadnienia.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta i Gminy Łagów realizując dyspozycję art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach w dniu 14 listopada 2025 r. projekt uchwały budżetowej na 2026 rok wraz z uzasadnieniem przyjęty zarządzeniem nr 106/25 z dnia 14 listopada 2025 r.

Wskazać również należy, że Gmina Łagów jest w trakcie realizacji programu postępowania naprawczego na lata 2024-2026 przyjętego zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały nr V/21/24 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 23 lipca 20024 r. (*dalej PPN*). Zatem przedmiotowy projekt celem zaopiniowania został przeanalizowany nie tylko pod względem jego zgodności z prawem, ale również pod kątem zgodności z założeniami tego programu. W wyniku powyższego Skład Orzekający ustalił, co następuje.

W ocenie Składu Orzekającego przedmiotowy projekt uchwały budżetowej na 2026 rok spełnia podstawowe wymogi w zakresie przedmiotu regulacji, wynikające z art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236 oraz art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Projekt uchwały budżetowej określa planowane dochody budżetu w łącznej kwocie 74.122.413,92 zł, w tym dochody bieżące w kwocie 58.981.037,31 zł i dochody majątkowe w kwocie 15.141.376,61 zł.

Planowane wydatki budżetu ustalono w łącznej wysokości 77.653.018,63 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 56.306.786,15 zł i wydatki majątkowe w kwocie 21.346.232,48 zł.

Dochody budżetu przedstawione zostały w załączniku nr 1 do projektu w szczegółowości według działów, rozdziałów i źródeł (paragrafów). W załączniku nr 2 do projektu w takim samym podziale

na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem grup wydatków określonych w art. 236 ust. 3 i 4 ww. ustawy o finansach publicznych przedstawione zostały wydatki. Analiza wydatków zaplanowanych w załączniku nr 2 do projektu uchwały budżetowej wskazuje na to, że w odpowiednich działach klasyfikacji budżetowej zaplanowane zostały wydatki na zadania własne obowiązkowe.

W zakresie planowanych dochodów budżetowych Skład Orzekający wskazuje na konieczność analizy wysokości planowanych w projekcie budżetu wpływów z podatku rolnego (§ 0320), które zaplanowano w łącznej kwocie 775.958,00 zł, w związku z uchwałą Rady Miejskiej w Łagowie nr XXVI/123/25, w której postanowiono o obniżeniu ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego na 2026 rok - do kwoty 55,00 zł za 1 dt.

W projekcie budżetu zabezpieczone zostały wydatki bieżące w kwocie 130.000,00 zł wynikające z wcześniejszego zobowiązania z tytułu poręczenia dla PUK Łagów sp. z o. o., które zaplanowano w dziale 757 rozdziale 75702 §8030. W tym miejscu wskazać jednak należy, że rozdziałem właściwym do planowania wydatków z tego tytułu jest rozdział 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego".

Skład Orzekający zwraca również uwagę na zapis § 10 uchwały o treści, cyt. „1. Określa się łączną kwotę poręczeń i gwarancji udzielanych w 2026 r. do kwoty 130 000,00 zł, w tym maksymalna wysokość poręczeń udzielanych przez Burmistrza na okres nieprzekraczający roku budżetowego do kwoty 130 000,00 zł.", który w ocenie Składu Orzekającego nie znajduje uzasadnienia, bowiem dotyczy poręczenia, które zostało udzielone przed wdrożeniem PPN.

W załączniku nr 3 ustalono limity wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia planowane do poniesienia w roku budżetowym 2026. W tym miejscu Skład Orzekający zauważa, że projekt budżetu zakłada realizację nowych zadań inwestycyjnych, zarówno o charakterze jednorocznym, jak i wieloletnich, których nie przewidywał PPN, przy czym spełniony został wymóg wynikający z art. 240a ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym w okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych.

Zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych oraz ustaw ustrojowych, w projekcie wyodrębniono dochody i wydatki związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (załącznik nr 6), dochody i wydatki związane z realizacją zadań realizowanych na podstawie porozumień (umów) miedzy jednostkami samorządu terytorialnego (załącznik nr 7).

Część wydatków będzie realizowana w postaci dotacji określonych w załącznikach: nr 10 - dotacje podmiotowe, nr 11 - dotacje celowe. W powyższym zakresie Skład Orzekający zwraca uwagę, że w założeniach PPN zakładano zmniejszenie dotacji dla klubów sportowych, a szacowane wydatki z tego tytułu po wdrożeniu PPN dla 2026 roku planowane były w wysokości 160.000,00 zł (str. 41 PPN), tymczasem w projekcie budżetu na 2026 rok w dziale 926 rozdziale 92605 § 2820 zaplanowano wydatki w kwocie 180.000,00 zł, a zatem wyższej o kwotę 20.000,00 zł.

Zaplanowane wydatki są wyższe od planowanych dochodów. W związku z tym w § 3 projektu uchwały zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 3.530.604,71 zł. Jako źródło sfinansowania deficytu wskazano przychody pochodzące z wolnych środków określonych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Zgodność z prawem tej części projektu jest przedmiotem odrębnej opinii niniejszego Składu Orzekającego.

Łączną kwotę przychodów budżetu zaplanowano w wysokości 4.530.604,71 zł a ich źródłem są wolne środki w kwocie 4.530.604,71 zł.

Zarówno do kwestii wysokości zaplanowanego deficytu budżetu, jak i przychodów z tytułu wolnych środków będących, które sfinansują zarówno deficyt budżetu, jak i rozchody przeznaczone na spłatę pożyczki, odniósł się Skład Orzekający w swojej opinii o projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łagów na lata 2026-2050, również w kontekście założeń realizowanego PPN.

Łączną kwotę rozchodów określono w wysokości 1.000.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętej pożyczki z budżetu państwa w kwocie 1.000.000,00 zł, co jest zgodne z założeniami PPN.

W projekcie budżetu na 2026 rok zachowana została relacja określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Planowane dochody bieżące (58.981.037,31zł) są wyższe od planowanych wydatków bieżących (56.306.786,15 zł) o kwotę 2.674.251,16 zł, co stanowi planowaną nadwyżkę operacyjną. Do kwestii wysokości tej nadwyżki w kontekście PPN odniósł się Skład Orzekający w opinii o projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łagów na lata 2026-2050.

W projekcie budżetu utworzono: rezerwę ogólną w wysokości 100.000,00 zł, rezerwy celowe w łącznej wysokości 212.000,00 zł, w tym rezerwę na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 160.000,00 zł. Wielkości te mieszczą się w limitach określonych w art. 222 ustawy o finansach publicznych oraz art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 ze zm.).

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych zaplanowano dochody i wydatki z tytułu realizacji zadań określonych w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733),
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),

Zaplanowano również dochody i wydatki związane z realizacją zadań finansowanych ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład; Programu Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Ww. dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw ujęto w załączniku nr 8. W tym miejscu Skład Orzekający zwraca uwagę, że w § 7 projektu uchwały oraz w ww. załączniku nr 8 zawarto zapisy dotyczące: Rządowego Funduszu

Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Funduszu Pomocy, pomimo że nie planuje się dochodów i wydatków z nimi związanych. Ponadto w poz. 5 ww. załącznika jako dochody z tytułu opłat pobieranych na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 285 ze zm.) wykazano środki pozyskane z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Upoważnienia zawarte w § 11 i § 12 projektu uchwały budżetowej są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Określony w § 14 projektu uchwały budżetowej tryb ogłoszenia uchwały budżetowej jest zgodny z art. 13 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Skład Orzekający wskazuje ponadto na niżej wymienione nieprawidłowości wymagające skorygowania:

- rezerwę celową na realizację inicjatyw lokalnych należy planować w dziale 758 rozdziale 75818 „Rezerwy ogólne i celowe", a nie w rozdziale 75814 „Różne rozliczenia finansowe",
- wydatki bieżące na zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych należy klasyfikować w § 4340, a nie w § 4270,
- środki pozyskane z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków należy klasyfikować w dochodach budżetu w § 6090 „Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19", natomiast wydatki nimi finansowane z przeznaczeniem na dotacje celowe w § 6570 „Dotacje celowe przekazane z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych obiektów zabytkowych jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych".

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Łagów przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Zarębska